

Nowe unijne normy dotyczące organów ds. równości

Podczas pierwszej kwietniowej sesji plenarnej Parlament Europejski ma głosować nad dwoma wnioskami mającymi na celu wzmocnienie uprawnień i mandatu krajowych organów ds. równości w zakresie zwalczania dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek i orientację seksualną

Kontekst

W unijnych dyrektywach antydyskryminacyjnych zobowiązano państwa członkowskie do ustanowienia organów ds. równości, które udzielają pomocy ofiarom i przeciwdziałają dyskryminacji systemowej. Obowiązujące przepisy UE są jednak zbyt ogólne w odniesieniu do funkcjonowania, mandatu i uprawnień tych organów. Z [analizy](#) przez Komisję Europejską wynika, że brak zasobów, ograniczona niezależność i wąski zakres kompetencji utrudniają ich funkcjonowanie. Prowadzi to do dużej rozbieżności między organami: niektóre z nich spełniają jedynie minimalne normy UE, a inne znacznie poza nie wykraczają.

Wniosek Komisji Europejskiej

W grudniu 2022 r. Komisja przyjęła [wnioski](#) mające zwiększyć niezależność i uprawnienia krajowych organów ds. równości. Istota wniosków jest taka sama, ale mają one różne podstawy prawne: jeden dotyczy równości kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu, na podstawie [art. 157 ust. 3](#) TFUE (zwykła procedura ustawodawcza), a drugi równego traktowania bez względu na rasę lub pochodzenie etniczne, równości w zatrudnieniu bez względu na religię, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną oraz równości między kobietami i mężczyznami w dziedzinie zabezpieczenia społecznego oraz w zakresie dostępu do towarów i usług oraz ich dostarczania towarów i usług, na podstawie [art. 19 ust. 1](#) TFUE (zgoda PE przed jednomyślnym przyjęciem przez Radę).

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

Negocjacje trójstronne w sprawie wniosku w ramach procedury współdecyzji odbyły się jesienią 2023 r. Zgodnie z [porozumieniem](#) z grudnia 2023 r., aby organy ds. równości pozostały wolne od wpływów zewnętrznych, powinny dysponować wystarczającymi zasobami i niezależnością instytucjonalną oraz stosować bezstronne procedury naboru personelu. Mają one pomagać ofiarom dyskryminacji, informując je o ramach prawnych i dostępnych środkach odwoławczych. Organy ds. równości będą uprawnione do badania sprawy i dostępu do niezbędnych informacji oraz do dokonywania oceny obejmującej zalecenia dotyczące środków zaradczych. W sądzie powinny mieć co najmniej możliwość udzielania pomocy ofiarom, działania w ich imieniu; lub działania we własnym imieniu w celu ochrony interesu publicznego w przypadkach powszechnej dyskryminacji. Powinny one zapobiegać dyskryminacji i promować równe traktowanie, gromadzić odpowiednie dane, co najmniej raz na cztery lata składać sprawozdania na temat dyskryminacji strukturalnej, udzielać porad instytucjom publicznym oraz współpracować z podmiotami prywatnymi i publicznymi. Do tekstu zgody wprowadzono [te same zmiany](#).

W poprzednich rezolucjach Parlament uznał ważną rolę organów ds. równości i zwrócił się do Komisji o wprowadzenie nowych norm w celu wzmocnienia ich niezależności i skuteczności. Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (EMPL) oraz Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia (FEMM) wspólnie przeanalizowały wniosek w ramach procedury współdecyzji i przyjęły [sprawozdanie](#) w listopadzie 2023 r., przed rozpoczęciem negocjacji trójstronnych. W styczniu 2024 r. zatwierdziły porozumienie polityczne.

Sprawozdanie w pierwszym czytaniu: [2022/0400\(COD\)](#); komisje przedmiotowo właściwe: EMPL, FEMM; Współsprawozdawcy: Sirpa Pietikäinen (PPE, Finlandia), Marc Angel (S&D, Luksemburg). Więcej informacji w [briefingu](#) z serii „Opracowywanie prawa UE”.

Zalecenie w sprawie wyrażenia zgody: [2022/0401\(APP\)](#); komisja przedmiotowo właściwa: FEMM; sprawozdawczyni: Sirpa Pietikäinen (PPE, Finlandia). Zob. również [briefing](#) w serii „Opracowywanie prawa UE”.

[Wyniki Konferencji w sprawie przyszłości Europy](#): niniejszy wniosek dotyczy środków 13(6);29(4).

